

Farsan, Spanien, kriget och jag

Kerstin Gustafsson Figueroa, Migra Litterärt måhända lite mager. En tystlåten pappa blir en tystlåten huvudperson. Men boken är ett viktigt tidsdokument.

Det är strax innan andra världskriget, Hitler styr i Tyskland, Mussolini i Italien och i Spanien bryter inbördeskriget ut (1936–39) mellan den folkvalda regeringens styrkor och general Francos fascister.

Människor oroas över hotet mot demokratin – och agerar! 32 000 från 53 länder, drygt 500 svenskar, ansluter sig till den internationella brigaden på regeringssidan.

Erik Gustafsson var en av dem. Det var förbjudet att ansluta sig, resan fick ske i smyg. De flesta var kommunister, och deras insatser antingen förtegs eller misstänkliggjordes. Men vid själva hemkomsten hyllades de. Och 1995 blev de som ännu levde utnämnda till hedersmedborgare i Spanien.

Viktigt är kunskapen om att Italien och Tyskland stödde Franco med bl a bombflyg, medan resten av Europa inte ingrep på den folkvalda regeringens sida. Och att på Filmtekniks arkiv i Råsunda är alla klipp och journalfilmer på Spanienfrivilliga bortrensade.

En bok vi behöver, när Europas fascister marscherar igen. /M